

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. augusztus 7.

Feladv. szerkesztő: Parkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 18-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kladdó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Felirattal: 1/4 évre 420,000 K., 1/2 évre 210,000 K., 3/4 évre 105,000 K., 1 évre 35,000 K. Kiszámlázó a kifizetésre.

Debreczen.
XXIII. évf. 176. szám.

A Csapó-utcán egy villamoskocsiba beütött a villám

Semmi bajt nem okozott, csak a lámpák biztosítékát égette ki

Ma délután félöt órakor a legnagyobb zápor alatt a *Bika felé közlekedő 20-as számú villamos kocsiba becsapott a villám.* Eppen a színházi átjáró előtti megállótól akart elindulni a kocsis, — amelyben égtek a lámpák, mert így biztosabb az esetleges villámbeütés levezetése a földbe, — amikor egy irtózatoss esattanás után elindultak a lámpák és a hátsó perronon, ahol a villamoslámpák kapcsolója volt, nagy füst csapott a kocsiba.

Az első ijedségtől felocsudva, a tele villamos utasai valamennyien az első perron felé fordultak, s a szakadó zápor ellenére is sokan leugrottak a villamosról.

A kocsivezető azzal igyekezett megnyugtanni a bentülőket, hogy csak a villám csapott be és semmi baj sincs, miután a lámpa biztosítéka égett ki, mire a leugráltak is visszajutottak a kocsiba, amiben persze nagyrésze volt a felhőszakadásszerű zápornak is. — Ugyanis a leugrálok pillanat alatt bőrig áztak.

A kocsis ezután lámpák nélkül folytatta az utját a Bikáig, ahol késérelték egy másik kocsival, mert égő lámpa nélkül a bentülőkre veszélyes a közlekedés. A villám erejét ugyanis éppen a lámpák vezetik le, míg ha nem égnek a lámpák, a villám az egész kocsit elboríthatja.

Az olasz liberalizmus vezére megbélyegezte Magyarországot feldarabolását

A háború előtt egy, ma kilenc-tíz Elzász Lotharingia van — Nitti szenzációs előadása a cambridgei egyetemen

London, auguszt. 6. Nitti volt olasz miniszterelnök a cambridgei egyetemi szimidei tanfolyamon előadást tartott a szabadság-észme bukásáról Európában. John Maynard Keynes cambridgei egyetemi tanár, a hírneves angol nemzetgazda elnökölt az előadáson és az angol szellemi világ nevében üdvözölte az előadót, aki értekezését francia nyelven olvasta fel.

Nitti, az uralkodó szomorú európai viszonyok főokául a békeszerződéseket jelölte meg, amelyek a háború folytatásának új módszere gyanánt dolgoztak ki. A béke erőszakos béke volt.

A háború előtt csupán egyetlen Elzász-Lotharingia volt. Jelenleg legalább kilenc vagy tíz van.

A háború előtt csupán egyetlen Ausztria-Magyarország volt, tehát csak egyetlen állam, amely különböző nemzetiségekből állt központi hatalom uralma alatt. A békeszerződések legalább hat vagy hét ilyen új államot alkottak. Ezeknek az államoknak legklasszikusabb példája Csehország. A cseh köztársaságban a legkülönbözőbb fajú nemzetek élnek, — németek, magyarok, oroszok stb. Maguk

a csehek még kisebbségben is vannak a tótokhoz, magyarokhoz és németekhez képest.

Ennek folytán nagy hadsereg-

re van szükségük, üldözési politikára és központosításra, mindent elkövetnek hogy saját nyelveiket a főbbi nemzetiségekre rákényszerítsék és mindez a brutális erőszak útján kíséreltenek meg. Ennek az államnak az élete nem egyéb, mint napról-napra megújuló élet-halál harc.

Az előadó ezután a következő szavakkal fordult a hallgatósághoz:

— Ti, angolok, legjobban tudjátok, milyen nehéz különböző fajú és vallású népeket asszimilálni. Emlékezzetek csak arra, hogy Írország milyen hevesen állott ellent minden asszimilációs kísérletnek. Lehetséges talán alacsony kultúrnívón álló népeket nemzeti jellegüktől megfosztani, nem lehet azonban ezt megtenni oly népekkel, amelyek hosszú utat tettek meg a civilizáció vágányán.

A csehek nincsenek abban a helyzetben, hogy erős kulturájú német és magyar lakosságukat megfoszassák nemzeti jellegüktől.

A kényszerű asszimilálás szükségszerűen a fegyveres ököl politikáját vonja maga után. Szabadságjogok nincsenek és a parlament csak árnyéket él.

Ugyanezeket a timenteket állapította meg Nitti Jugoszlávia, Románia és más államok tekintetében is.

Mérséklék a szezontermények vasuti tarifáját

A tarifaleszállítás cikkenként különböző mértékű lesz — A szezoncikkeken kivüleső termények tarifájának mérséklésével később foglalkoznak

Budapest, auguszt. 6. A MÁV. tarifaleszállítás ügyében összehívott ankét délután 2 órakor fejeződött be. Beavatott helyen közölték munkatársunkkal, hogy

a mai tanácskozáson kizárólag a szezontermények, a zöldség, gyümölcs, főzéklék tarifaleszállításáról volt szó.

Kelety Dénes, a MÁV elnöke igazgatója kijelentette, hogy az államvasutak nem zárkoznak el a tarifamérséklés elől és

a szezoncikkék tarifáit a legrövidebb időn belül mérsékelni fogják.

Azok a hírek azonban, mintha a tarifaleszállítás az egész vonalon 40 százalékos volna, nem felelnek meg a valóságnak, mert a mai ankét eredménye az,

a tarifaleszállítás cikkenként különböző mértékű lesz.

A múlt héten a különböző érdekeltségek részletesen előadták kívánságukat, amelyeket a kereskedelmi minisztérium képviselői tudomásul vettek és a részletekről közvetlenül az ankét befejezése után sajtó kebelében folytatták a tanácskozásokat.

A végleges határozatról további megbeszélések lesznek a kereskedelmi minisztériumban és holnap délelőtt teszik közé kommunikációban, hogy a tarifa leszállítás a különböző cikkeknél milyen mértékű lesz.

Itt említjük meg, hogy a holnapi kommunikáció csupán a szezoncikkék tarifájának leszállításáról fog szólni, amelyekre vonatkozólag Kelety Dénes elnöke igazgató a mai ankéton részletes tervezetet terjesztett elő, míg a főbbi mezőgazdasági termék tarifájának leszállításával a legközelebbi időben összehívandó ankét fog tanácskozni.

Zentán a vérvád ostoba meséje kísért

Eltűnt gyermekek, akik előkerülnek, de a rémhir terjesztői hallgatnak — A rendőrség keresi a rémhir terjesztőt

Zentáról jelentik: A zentai szefárd zsidó hitközség talmudiskolája nemrég elkészült és a napokban akarták annak fölavatási ünnepségét megtartani. Néhány nappal ezelőtt azonban kínos akadályok gördültek a fölavatás elé, mert az iskola fölépítésével kapcsolatban a vérvád soha meg nem szűnő rémmeséje kísért ismét Zentán a zsidóság ellen, ami miatt az iskola alapítói most nem találják alkalmasnak az időpontot a fölavatási ünnepség megtartására.

A múlt héten eddig még ki nem derített forrásból

az a rémmeze terjedt el Zentán, hogy a zsidók a talmudiskola fölépítéséhez keresztény gyermekek véréit is fölhasználják és ezért néhány gyermeket meg fognak ölni, illetve megölte.

Tápot adott erre az a véletlen körülmény, hogy éppen most, rövid időközben három kisgyermek eltűnt szüleinek lakásáról és ezekkel az eltűnésekkel azonnal a zsidók elleni vérvádat hozták összefüggésbe. Az eltűnések híre és a vád minden alkalommal szinte órák alatt terjedt el Zentán és a vérvádnak különösképen nemcsak az alsóbb néprétegek, hanem az úgynevezett intelligens közönség egy-

része is hitelt adott, amikor azonban

három eltűnt gyerek hamarosan előkerült, a sötét vád terjesztői erről óvatosan hallgattak.

A rémmeze terjedt és még ma is tíz gyermek eltűnéséről és meggyilkolásáról suttognak Zentán, minden alap nélkül.

A zentai rendőrség a megismétlődő eltűnések miatt dobszó útján kihirdette, hogy a szülők fokozott gondossággal vigyázzanak gyermekeikre, ami ismét tovább szította a vérvád meséjét. A zentai magyar lakosság nem értette a szerb nyelvű hirdetményt és így elhitte a vérvád terjesztőinek, hogy a rendőrség a zsidóktól félti a gyermekeket.

A sötét és rosszhiszemű rágalmak miatt a zentai szefárd hitközség tisztagu küldöttsége, Pollák Salamon hitközségi elnök vezetésével fölkereste Mátics Szlavko rendőrkapitányt, akiktől védelmet kért a vérvád terjesztőivel szemben. A főkapitány ígéretet tett, hogy

a legszigorubb nyomozást fogja megindítani, hogy megállapítsa, kik terjesztik ezeket a rémmezeket és ezek ellen a legszigorubb büntetést fogja alkalmazni.

A zentai zsidó hitközség küldöttsége

ezenkívül a napokban a belügyminisztert és a vallásügyi minisztert is föl fogja keresni, hogy a kormányt a várvád terjesztői ellen erélyes rendszabályok alkalmazására kérjék fel.

A városi tanács az egyetem tanári karával közös állásponton van a Nagyerdő védelmének kérdésében

A debreceni egyetemi tanári kar nemrég ártit a városi tanácshoz, kérve az erdők fokozott védelmét, miúgy a klinikai betegek kényelme és egészsége függ az erdők épségben tartásától. Kérte a tanári kar, hogy a galyazást is tiltsák meg az erdőn s az erdőhivatali fokozott ellenőrzésre hívják fel továbbá ne irtsák ki a Simonyi-ut ősi fasorát.

A városi tanács ma foglalkozott a tanári kar kérelmével s megállapította, hogy az erdő védelmében teljesen azonos állásponton van a tanári karral, de különösképpen tartja, hogy a tanári kar egy másik, későbbi beadványában azt kéri, hogy az egyetemi klinikák szomszédságában levő erdőterületekből adjanak a házhelyigénylőknek telkeket. Ez nem egyezik meg az erdő védelmével, mert fokozott irtást kíván s nem segíti elő a betegek gyógyulását sem. A város azonban mindenképpen az erdők megvédését forszírozza. Ami a Simonyi-ut fát illeti, ezek közül csak azokat vágják ki, amelyek gyökereit a villamos sínek elhelyezése alkalmával kiirtották s amelyek így nem állanak elég erős lábón.

A tanári kar egyúttal azt is kérte a várostól, hogy a klinikák előtt elvonuló utat olajjal portalanítsa. A tanács azonban úgy határozott, hogy miután a portalanítás sokb kerül s a költségvetés erre nem ad fedezetet, csak a jövőben kezdi meg az ut olajjal való portalanítását.

Az udvarias rendőrség

New-Yorkból jelentik: A szédítő forgalom, amely New-York utcáin folyton veszélyezteteti a közönség testi épségét, a rendőrséget is szigorú rendszabályokra készítette. Az újságok állandóan figyelmeztetik a közönséget, miként járjanak az utcán, mikor és hol menjenek át az egyik oldalról a másikra s ezenkívül is megteszi a rendőrség a mit csak tehet, de hát a közönség mindenütt rakoncátlan, figyelmetlen, gondatlan. Már most, ha New-Yorkban megtörténik, hogy valaki ott és akkor szalad át az uttesten, amikor és ahol nem lett volna szabad, a rendőr utána siet, de nem igazoltatja, nem tartóztatja le, hanem — ez a legújabb eljárás — szó nélkül egy nyomtatott lapot nyújt át neki. Az illető, amikor már teljesen biztonságban érzi magát, a következőket olvashatja: „Tudja ön azt, hogy szabálytalanul ment át az uttesten? Aki nem a megjelölt helyen, nem a kellő időben, nem a megfelelő óvatossággal siet keresztül a kocsiúton, az kockáztatja életét és testi épségét. Ezt akarja ön? Csak a megjelölt helyen menjen tehát egyik oldalról a másikra. Várja meg a rendőr jeladását! Akkor is nézzen jobbra és balra! Legyen óvatos! Ezzel tartozik önmagának, családjának és a közrendnek!”

A légközelebbi felhőszakadás 610 házat dönt romba Balmazújvároson

Az O. F. B. árvizjárta területen jelölte ki 1048 nincstelen földműves házhelyét — Beszélgetés Nábráczky Béla hajdúvármegyei főjegyzővel — Az árvizmosta vályogházak lakói állandóan életveszedelemben forognak

Megirtuk már, hogy a közeli Balmazújvároson milyen nagy károkat okozott az utóbbi napokban a pusztító felhőszakadás. Rövid hivatalos jelentés számolt be arról, hogy 610 vályogházat az összedülés veszélye fenyeget, mert előtörtte a házak környékét a víz.

A veszélybe jutott házak mindazon a területen épültek fel, amelyet az OFB kijelölt házhelyek céljaira. Ez a körülmény megdöbbentően érdekessé teszi a balmazújvárosi árvizpusztítást, mert az a helyzet, hogy

a szegény nincstelen házhelyigénylőknek árvizjárta területen adtak földet és ezzel az örökös terhes és a pusztulástól való állandó féltelme rabiává tették a földhözragadt földműves-családok százait.

Munkatársunk ma a helyszínt utazott, hogy a személyn tapaszlatok alapján számon tartsa be ennek a szímmagyar kis város 600 családjának tragikus sorsáról. A vasutállomástól elindulva az első benyomás nem tulságosan kellemes: bokáig érő sárban botorkálunk egyik utcából a másikba. A helyi viszonyokkal teljesen ismerős gazdák társaságában kerestük fel a két bajbajutott telepet. Átvergődünk a sártengeren és amikor a helyszíntre értünk, megdöbbentő látvány tárul elénk. A vízzel elöntött utcán

Adtál uram házat, de nincs köszönet benne

Rátérekem a szót a házhelykiosztásra:

— Sok herce-hurca után adtak házat uram, de nincs köszönet benne, — mondja a gazda és valami csalódást jelentő bosszankodással belevág öklével a levegőbe.

A Karikó-telepen egy őszhajú bácsi sirja el mindannyiuk bánatát.

— Tönkretettek ezzel a házhelyezéssel — mondja — bár sohase adták volna.

Minden pénzt belelőtte az ember a házba, még adósságba is verte magát miatta és most elhordja a víz mindenünket.

— Báltám az oka, — mon-

dom kötekedve — miért épített ilyen vízes helyre? Rám néz az öreg magyar méltatlankodva s mondja: — Azt hittem, az uraknak több eszük van, mint az egyszerű parasztnak, aztán meg hirtelen is járt akkor, hogy kanáliskát ásatnak erre-felé a vadviznek, de a kutva elvitte az urak jószándékát!

Elhagytuk ezután a telepi házakat, elkeseredett és víztől rettegő lakóival. Beszélni akartunk azzal, aki irányítja a mentési munkálatokat az árvizverte területen.

Nábráczky Béla, Hajdúvármegye főjegyzője, aki a vizárasztotta telepeknél a mentési munkálatokat vezeti, a telepek kialakulásáról és a szerelés-

dom kötekedve — miért épített ilyen vízes helyre?

Rám néz az öreg magyar méltatlankodva s mondja: — Azt hittem, az uraknak több eszük van, mint az egyszerű parasztnak, aztán meg hirtelen is járt akkor, hogy kanáliskát ásatnak erre-felé a vadviznek, de a kutva elvitte az urak jószándékát!

Elhagytuk ezután a telepi házakat, elkeseredett és víztől rettegő lakóival. Beszélni akartunk azzal, aki irányítja a mentési munkálatokat az árvizverte területen.

Nábráczky Béla, Hajdúvármegye főjegyzője, aki a vizárasztotta telepeknél a mentési munkálatokat vezeti, a telepek kialakulásáról és a szerelés-

tség okairól a következőket mondta: — Balmazújvároson a házhelyigénylőknek a részére két telepet jelölt ki az O. F. B. Az egyik a Bánlakutelep, a másik pedig a Karikó-telep. A bánlakutelepi részen 800 igénylő részére osztottak ki házhelyeket, itt 400 ház épült már fel. A Karikó-telepen 248 házhelyet osztottak ki és felépült 210 ház. A két telepen összesen 610 ház épült, amelyekben 3000 ember lakik.

Amikor a felhőszakadás okozta árvíz előtörtte a két telepet, a főszolgabíró értesítésére a kulturmérnökség és osztálymérnökség kiküldöttével azonnal a helyszíntre utaztunk és helyi lecsapolással próbáltuk levezetni a vizet. Egész éjszaka keményen dolgoztak az emberek és sikerült is úgy, ahogy levezetni a vizek tömegét. A telepek azonban nem szabadultak meg a vízveszedelemtől, sok telken még ott van a félméteres víz. A bajon csak momentán segíthettünk. Az árvíz nagy része leszívargott az amugy is vízjárta földre és szimiltig töltötte meg a házak mellett meghuzódó vályogvető gödröket. A helyzet egyáltalán nem kielégítő a két telepen, mert a legtöbb ember a házépítéshez szükséges vályogot lehetőleg a házához közelebbi területől vette ki és most a kétméteres gödrök vízzel vannak telve és valóságos maláriafejszék minden egyes ilyen gödör. A bajt fokozza az a körülmény, hogy minden egyes ház tiszta vályogból épült és így az alapréteg a talajba szívódott víztől teljesen átmedvesedett, a víz felszívódott a falakba és a lakások vályogfalai csöpögnek a nedvességtől.

A balmazújvárosi földműves nép közt amugy is nagyon pusztul a tudóbaj és ez a 610, vízes talajon épült nedves ház bizonyára nem fogja előnyösen befolyásolni a veszedelmes betegség terjedését.

A két telep házhelyek céljaira nem alkalmas és lakóházakat építeni rájuk egyenesen veszélyes legalább is addig, míg csatornázás után mentesítik a vadvizektől a mélyen fekvő területet. A már megépült 610 házat, hogy meg lehessen menteni, legelső sorban arról kell gondoskodni a hatóságoknak, hogy

a telepeknek vízzel való elöntése elő ne forduljon, mert különben a víz újabb rohamára összeomlanak a vályogházak és hájtékalan lesz 3000 ember.

A vízzel teleszívódott vályogfalak nem bírnak ki több árvizet és máról holnapra összeomlik a 610 lakóház, ha idejében elejét nem veszik a katasztrófának. A veszedelem örökké a feje fölé van azoknak a szegény embereknek, akik minden értéküket nyomorúságos kis házuk felépítésébe fektették.

Balmazújváros legszegényebb néprétege lakja a két új telepet és egy újabb árvíz a teljes leromlásba kergetheti őket.

A Tisza—Alsószabolcsi Árvizszabályozó Társasággal már megkezdte a vármegye a tárgyalásokat a víz levezetéséről. A telepektől nem messze levő karácsonyfoki becsapolott csatornát és a Kadarcás fenék kitisz-

Aszódi és Róth divatáruháza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: **szövetek, selymek, grenadinok, epongék, batisztok, zefirek, vásznak, harisnyák, keztyűk és mindenféle rövidáru cikkeit.**

Idény utáni olcsó leszállított árak!

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.

Tisztviselőknek külön 5% engedmény!

dönt

**műves
gyzövel
emben**

mondta:

zhelyigény-

et jelölt ki

mlakutelep,

lep. A bán-

yló részére

400 ház

telepen 248

felépült 210

n 610 ház

ber lakik.

lás okozta

ot, a fészol-

rmérnökség

küldötteivel

tunk és he-

vezetni a

yen dolgoz-

ilt is úgy,

megét. A te-

ultak meg a

en még ott

bajon csak

árvíz nagy

gy is víz-

töltötte meg

dó vályog-

gyáltalán

en, mert a

shez szüksé-

házához kö-

i és most a

vannak tel-

szek minden

fokozza az

n egyes ház

gy az alap-

vízről telje-

felszivódott

vályogfalai

l.

műves nép

pusztít a

zes talajon

nyára nem

solni a ve-

terjedését.

előjaira nem

épiteni rá-

s legalább

utján mente-

élyen fekvő

ült 610 házat,

atani, legelő-

skodni a há-

aló előntése

különben a

szseomlanak

éktalan lesz

l.

vályogfalak

ízet és márol

10 lakóház, ha

zik a katasz-

örökké a teje

zegény embe-

rtékiüket nyo-

épitésébe fe-

nyebb nép

telepet és

eljes lerom-

óket.

si Árvízszar-

ar megkezdte

okokat a víz le-

l nem mesz-

ki beiszapolt

tenck kitisz-

ltása után le lehet vezetni a vizet a Hortobágyba. Ez a munka aránylag rövid idő alatt elvégezhető és körülbelül 100 millió koronába kerül. Radikális munkát azonban ezen az uton nem lehet végezni, mert még nagyobb veszedelem származhat belőle.

A vízvezetés csak akkor biztos, ha a Hortobágy folyó medrét lemélyítik.

A lemélyítés nélkül előfordulhat egy tavaszi áradás vagy hóolvadás idején, hogy a Hortobágy meder megduzzad, nem tudja befogadni a lezuduló vizet és így a mély fekvésű telepekre zúdul majd a csatornák vize.

Ahol térdig érő vízben gyalogolnak a gyermekek az iskolába

— Az anyagi, de különösen a közegészségügyi szempontokat tekintve, végtelenül nagy károk származnak a telepek jelenlegi helyzetéből. A hatóságoknak ezért, tekintve a telepeken lakó 3000 lelket, a legkomolyabban kell a most részben elmúlt, de a jövőben még súlyosabban megismétlődhető veszedelem elhárításának radikális megoldását keresni. A szerencsétlen emberek a saját házuk földjét ártják fel, hogy belőle töltést csinálva védjék az árvíz vad ostromától a gyenge vályogfalakat. A Karikó-telepen félméteres sík víz volt és az emberek torlásokkal, gátakat emeltek lakásuk küszöbjei elé, hogy megakadályozzák a víz betódulását. Mindazt a kétnapos eső csinálta. Mi lesz ezen a mély fekvésű területeken a hóolvadás, vagy tavaszi esőzés idején?

Az árvíz elsodorja majd a gyenge alapzatú házakat, hiszen most is már majdnem minden háznak a fala megrepedezett és sok ház bedőléssel fenyeget.

A telepen minden nagyobb eső után hatalmas vizállások keletkeznek és kilométer hosszúságban nyulnak el a falug.

A telepi szegény gyermekeknek térdig érő vízben kell gyalogolni az iskolába akár hideg, akár meleg idő járja.

Gyalogoltnak való töltést nem lehet csinálni a vadvizeken át, mert akkor megakadályozzák vele a víz lefolyását.

— Balmazújváros körül különben mindig víz van. A talaj annyira nedves, hogy ha félméteres sirt ásnak, a koporsót már vízbe teszik, mert ott már talajvíz van. A falu körül mocsaras, vadvizes mélédedések terjednek el és csak a legkritikább esetben, szokatlanul száraz években tűnnek el a falut körülvevő vadvizek. A posványos, bűzös vadvizes tócsák mellé építettek ki a két telepet.

Vízjárta talajon osztották ki 1048 házhelyigénylőnek a telket. Házhelyet ezen az egészségtelen, posványos területen semmi körülmények közt nem lett volna szabad kiosztani.

Elsősorban a közegészségügyi szempont tiltja az építkezést azon a területen. Minden lakás nedves, egészségtelen és melegágya a betegségeknek. A házhelykielölés idején már többen tiltakoztak az ellen, hogy azon a területen házakat építsenek, de hiába. A körorvos is tiltakozott az építkezés ellen, de nem vették figyelembe szavát a házhelykielölésre kiküldött urak. Nagy baj az, hogy a földbírtokosztásnál és házhelykielölésnél nem veszik tekintetbe az illetékes hatóság véleményét.

Ha a házhelykielöléséknél kikérték volna a vármegye véleményét, vagy a fészolgábiróét, akkor nem fenye-

getné most a hajléktalanság réme a 3000 telepest.

— Reméljük — mondta bucsuzásakor a főjegyző, — hogy sikerül elejét venni egy újabb árvíznek, a mérnökök már kint dolgoznak és az ő irányításuk mellett készítik a leveztető csatornákat.

Nábráczky Béla főjegyző után megkérdeztük a vármegyei gazdasági hivatal egyik vezető tisztviselőjét arra, vonatkozólag, hogy ki intézte a házhelyosztást Balmazújvárosban. Megtudtuk, hogy Bahunék Elemér dr. debreceni ítéltáblai bíró, mint az OFB tagja intézte el Balmazújvárosban a házhelyigénylők dolgát.

Hogyan történhetett meg az, hogy olyan víziárta területen ítélték ki a házhelyeket? — kérdeztük ezután.

— Erre vonatkozólag pontos adataim vannak — válaszolt. — mert a kiosztásnál magam is ott voltam. A dolog úgy történt, hogy Bahunék táblabíró ur összehívta az érdekelteket,

a falu rokkantait, hadiözvegyeit és ninestelenieit. Választmányt alakított az összegyűjtött érdekelte felekből és azokkal tárgyalta meg a házhelykielölés dolgát. Az emberek azonban voltak, hogy lehetőleg ne legyen messze a falutól a telep. Mikor aztán kiíreltük a falu alatt lévő két területet, senki sem szólt ellene a házhelyigénylők közül. Ott voltak a kulturmérnökség képviselői is, de azoknak sem volt kifogása a kiírelt terület ellen. Az érdekeltek nem is felebbezték meg a kiírelést — örültek azok, hogy földet kaptak.

A szerencsétlen házhelykielölés miatt most sok-sok milliót kell mentési munkálatokra fordítani. Sok száz derék, munkás ember egészsége pusztul a négyes lakásokban és a gyermekek szárai szenvednek el a bűzhödtt, vízzel telt gödrök szomszédságában.

Bencze Mihály.

Egy pozsonyi magyar fiu elesett a riff-kabilok elleni harcban

Ásvány István szomorú utja a szibériai fogságtól a marokkói idegen légióig

Pozsony, augusztus 5. Rideg, párszavas sürgönnyt kapott egy pozsonyi asszony a messzi Marokkóból. A távirat szerint özvegy Ásványiné fia, Ásvány István, aki a francia légióban szolgált Marokkóban, a riff-kabilok elleni harcban elesett. A fiatal Ásványi-fiú pályafutása még a háború alatt kezdődött. 1915-ben orosz fogságba került és csak 1920-ban tért vissza Pozsonyba. *Hosszu szibériai fogság után foglalkozást és megélhetést keresett a magyar fiú Pozsony városában, azonban sehol sem tudott elhelyezkedni.* Sem hivatal, sem munkát nem kapott, így hogy lerongyolódva, éheesen, elhagyta szülővárosát és 1922-ben belépett a francia idegen légióba.

Szibéria után a Szaharába került a kis pozsonyi fiú és csak néha-néha küldött levelet, fényképet szüleinek arról, hogy él, mennyit szenved Afrika perzselő napja alatt.

Azután sokáig nem jött hír róla. Nemrégiben rövid értesítést küldött arról, hogy „kötört a háború Marokkóban” és a *riff-kabilok ellen küldött francia csapatokban harcol.*

Az aggódó szülők ezután már csak a napilapok külpolitikai rovatában figyelhették a marokkói eseményeket és fiuk sorsát. Most jött azután a rövid értesítés, mely jelentette, hogy *Ásvány István golyvától találva meghalt és egy délfranciaországi városkában temették el.*

Egy negyvenéves özvegy megszökött egy tizenhatéves fiúval

A szabadkai rendőrbiztos özvegye gyermekeit elfelejtette magával vinni

Három nap óta élénken foglalkoztatja a szabadkai városháza tisztviselőit az anyakönyvi hivatal legfiatalabb hivatalnokának asszonyszöktetési kalandja.

Szombaton délelőtt 9 óra tában Vojnics József 16 éves fiú, aki az anyakönyvi hivatalban van alkalmazásban, azzal távozott a hivatalból, hogy elmegy a fizetését felvenni a főpénztárhoz. Főnökei hiába várták vissza a fiatalembert, aki fizetésének a felvétele után nyomtalanul eltűnt a városházáról és csak másnap derült ki, hogy vele együtt eltűnt Szabadkáról Bukvics Mária, Bukvics volt rendőrbiztos felesége.

Vasárnap Vojnics József szülei egész nap kutattak a városban eltűnt fiuk után és keresés közben megtudták, hogy gyermekük a barátságos intímebb viszonyt tartott fenn özv. Bukvics Józsefnél, akéhez igen sűrűn ellátogatott és sokszor látták őket együtt moziba menni és kísértelni. A

megijedt szülők nyomban Bukvicsé lakására mentek, itt azonban az a meglepetés érte őket, hogy csak a gyermekek voltak a *magára hagyott lakásban, mert Bukvicsné Vojnics Józseffel szombaton Bosznia felé szökött.* A szülők a felfedezés után nyomban jelentést tettek a fiuk és az asszony távozásáról a rendőrségnek és kérték, hogy a kalandvágyó fiatalembert utközbiztosok tartóztassák fel és hozzák vissza Szabadkára.

Vojnics József barátai előtt többször beszélgette, hogy megszökötti Bukvicsné, akit szereti, Szabadkán nem lehetnek egymásé, mert állandó szóbeszédre adnak alkalmat és ezért oda mennek, ahol nem ismerik őket és új életet kezdenek. Vojnics Józsefnek nem volt előbb pénze, hogy a szökést finanszírozhassa és ezért bevárta elsőjét, felvette 800 dinári fizetését és az asszonnyal eltávozott Szabadkáról. — *Bukvicsné gyermekeit még ma sem tudják, hogy hol van az anyjuk és*

szirva várják vissza a negyven évvel már jóval idősebb „mamát”, aki ime elérkezett a veszedelmes életkorba és megszöktette magát egy gyerekkel, aki a fia lehetne.

Éppen ezért fel sem tehető, hogy a 16 éves gyermek szöktette meg a többgyermekes anyát, hanem sokkal valószínűbb fordítva a dolog, mert az öregedő asszony természetszerűleg szegyelte gyermekeit, rokonait, ismerőseit és szomszédait, hogy egy az iskolából alig kikerült serdülő fia barátja.

A debreceni nyomdászok Gutenberg-ünnepélye

A budapesti Gutenberg Műkedvelő Társaság Debrecenben

A debreceni nyomdászok által augusztus 15-én, szombaton (Nagyboldogasszony napján) az Arany Bika dísztermében rendezendő Gutenberg ünnepély iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Meg is érdemli a betűmetszés nagymestere, hogy Debrecen közönsége pártolja az ő megemlékezésére rendezendő ünnepélyt, de megérdemlik a pártfogást a debreceni nyomdászok is, akik minden alkalommal meg tudták választani azt a módszert, amellyel egy mulatságon megjelent közönséget szórakoztatni lehet.

Most is lehozhatja a budapesti Gutenberg Műkedvelő Társaságot, hogy ezzel ismét egy feledhetetlen estélyt szerezzenek közönségüknek, mert ez a műkedvelő társaság elsőrendű.

A mulatságra a rendezőség az alábbi szöveget meghívót fűcsátotta ki:

A debreceni könyvnyomdászok 1925. évi augusztus 15-én az Arany Bika dísztermében, a budapesti Műkedvelő Társaság és helybéli műkedvelők közreműködésével misorral és táncal egybekötött Gutenberg ünnepélyt rendeznek. Kezdetre este 8 órakor, vége reggel. A zenét Rácz Laci zenekara szolgáltatja. A terem hűtőkészülékkel kellemesen hűtve lesz. Belépődíj: Nagyváholv (6 személyre) 180.000 K. kispáholv (4 személyre) 120.000 K. személyjegy 26.000 K. vizsgalmi és forgalmi adóval együtt. Jegyek előre válthatók Szabó Dezső hírlapárudáiban Piac- és Kossuth-utca sarok és a rendezőség tagjainál.

A tiszta jóvedelem a munkanélküliek, özvegyek és árvák, valamint a rokkant nyomdászok javára fordítatik. Erre való tekintettel felhívjuk a közönséget, hogy a rendezőségnek köszönettel fogad a rendezőség.

Műsor: I. Nyitány. Játssza: Rácz Laci és zenekara.

2. Szavaltat. Előadja: Brunner Mancsi.

3. Vigjelenet. Előadja: Szalai Jani.

4. Dalok. Éneklő: Pajor Ida.

5. Gong. Dráma 1 felvonásban. Személyek: Niels, Péchy János, Gerda, Szathmáry Mancsi, Larsen Dorok József.

6. Szavaltat. Előadja: Várad Alfréd.

7. Hátiznéző. Énekes párielenet. Játssza: Pajor Ida és Szalai Jani.

8. Hegedű-szóló. Játssza: Elsner Béla.

9. Temetés után. Monológ. Előadja: Szentesy Pál.

10. Nászutasok. Bohózat 1 felvonásban. Személyek: A férfi, Szalai Jani, A feleség, Brunner Mancsi, Hoteligazgató, Péchy János. Rendező: Szalai Jani.

Műsor után tánc reggelig.

**HA REUMÁS,
használjon iszapot a
MARGIT-
fürdőben**

Árvízmentesítő társulatot akarnak létesíteni a Tóczó és Kondoros szabályozására

Hosszu idő óta szó van már Debrecen város és Hajdúvármegye között a Tóczó és a Kondoros, mind a két törvényhatóság területét érintő folyócska szabályozásáról. Tavaszi és őszi áradások idején mind a két folyó sok kellemetlenséget okoz, mert kanyargós medrük nem elég mély a nagy víztömegek levezetéséhez.

Hajdúvármegyénél most aktuálisá vált a két folyócska szabályozása, méréseket is végeztek s ezek megállapították, hogy a Tóczó és a Kondoros medrét ki kellene mélyíteni, egyenes vonalba húzni, hogy ezáltal képes legyen a vízlevezetésre. Ehez azonban az szükséges, hogy a Hortobágyot is kímélyítsék, amelybe mind a két folyó ömlik. Így a Kondoros és a Tóczó szabályozása hatalmas területre kiterjedő munkálattá nőtte ki magát és törvényhatóságai keretében nem folytatható le, hanem csak úgy, ha árvízmentesítő társulatot létesítenek.

Az árvízmentesítő társaság létesítése a legkomolyabban érdekli Debrecen városát is, minthogy a város birtokai nagyrészt belesznek a szabályozási területbe s óriási tömegüknek fogva Debrecen a megalakítandó árvízmentesítő társulatban a legszámottevőbb tényezővé teszik. Épen ezért Hajdúvármegye ártt Debrecenhez és felszólította, hogy nyilatkozzék, belemege-e az érdekeltég megalakításába.

A városi tanács mai ülésén tárgyalta az árvízmentesítő társulat megalakítását, érdemi határozatot azonban nem hozott, minthogy ezzel a fontos ügyvel várni akára a polgármester hazatekezéséig.

Nagy botrány egy angol bokszmérkőzésen

Londonból jelenti tudósítónk: Brightonban a The Dome sportcsarnokban tegnap boxverseny volt és a pehelysúlyú bainokság mérkőzése közben nagy izgalmat keltett a bíró állítólagos pártossága. Mikor végül a bíró a huszadik menet után Fox-ot nyilvánította győztesnek, a Lancdal-Hotel tulajdonosával, Curley-vel szemben, teljes erővel kitért a botrány. Curley hívei lármásan tiltakoztak és új döntést követeltek, a bíró azonban nem tágitott és a programszám következő mérkőzést szótította elő. A botrány nem csendesedett le s hiába igyekezett a bíró bejelenteni a mérkőzés nevét, a közönség tulkiabálta. Erre aztán a bíró nem is bírta ki a nevet, hanem intett a mérkőzőknek, hogy kezdjék meg a munkát. Alig állottak ki a porondra, Curley hívei az erkélyről széket és asztalokat dobáltak a ringbe, hogy a bírónak a társaival és a boksmérkőzőkkel együtt menekülniök kellett a porondról. Egyszerre aztán többen tüzet kiáltottak s ebből leírhatatlan rémület keletkezett. A több mint 2000 néző veszett futással rohant a kijáratok felé, sok embert letapostak de szerencsére senki sem sebesült meg súlyosabban. Csak jóval később derült ki, hogy Curley hívei idézték elő a pánikot és nincs veszedelem. A közönség vissza akart térni a nézőtérre, hogy lássa a további mérkőzést, de a rendőrség a versenyt beszüntette.

Egy örült mérnök léghajóval akarta az északi sarkot felkutatni

A nyomtalanul eltűnt léghajót Mexikó felé sodorta az áramlat

New York, aug. 6. Bostoni jelentés szerint Löwn iteni mérnök, aki legidősebb fia a dúsgazdag I. H. Löwn kenyérgyárosnak, hat hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Mint most kiderült, a mérnök, akin már akkor az elmebaj tünetei mutatkoztak, apja egyik farmján húzta meg magát, ahol 150 szakmunkással fél év óta dolgozott egy hatalmas léghajó elkészítésén.

A fiatalembernek az volt a terve, hogy léghajóval északsarki fedező utra indul.

A léghajót felszerelte az összes szükséges eszközökkel, rengeteg élő állatot, több mázsa konzervet, mérnöki és fizikai műszereket helyezett el a léghajó kényelmes lakosztálynak berendezett kosarában és egy éjszaka eloldva a horgonyokat, felszállt.

A léghajó természetesen, nem léven tökéletes alkotmány, napokig bolygott a levegőben, amíg

egy áramlat Newyork felé nem sodorta. Az elmebeteg mérnök

ekkor palackokba zárt iratokat dobált le a magasból, amelyekben közölte a világgal, hogy elindult északsarki útjára.

Mintán hol innen, hol onnan érkeztek jelentések, hogy a léghajót látták bolyongan a levegőben, a hatóságoknak is feltűnt végül a titokzatos légi utazás és

repülőgépekkel indultak el a léghajó felkutatására.

Több napos üldözés után sikerült is a léghajót Kanada felett utólrni és szót váltani a fiatal mérnökkel, aki azonban a kérdésekre érthetetlen feleleteket adott, sőt revolverével tüzelte is az egyik repülőgépre.

A pilóták látván, hogy örülttel van dolguk, ártalmatlanná akarták tenni Löwnt, ez azonban nem sikerült, mert a hajó kosarához nem tudtak közel férközni.

A léghajót legutóbbára Mexico felé látták repülni, azóta azonban nyomtalanul eltűnt és eddig még semmiféle hír nem érkezett sorsáról.

HIREK

Ceruzavégről

Olvassom, hogy egyik amerikai kikötőben egy munkás elvesztette 20,000 dollárt tartalmazó pénztárcáját. Napok múltán visszatartozott és megtalálta pénzét hiánytalanul. Láttam nem is oly régen, hogy egy ur a pésti kórházon kihullatott pénztárcájából 700 ezer papírkoronát. Ő nem vette észre momentán. Szomszédai látták és másfélórán át türelmesen kivárták míg szomszédjuk eltávozott helyéről. A pénzt akkor magukhoz vették. A visszakanott 20 ezer dollárt Amerikában vesztette el gazdája, a 700 ezer koronát Magyarországon. Ha igaz a közmondás, hogy a jó kutya hazai, akkor az elvesztett 700 ezer magyar korona nem fog hazamenni.

A politikai szimpátia alapján Olaszországban is olyan hatalmas viharok voltak, mint amelynek nálunk dühöngtek. Ott is elvert a jég egy csomó szép kilátással kecsesgató termést, akár csak Csonkamagyarországon. Kérdés most már, melyik jégverés okozott nagyobb károkat, a vihar által vagy a haszizmus által okozott? Ezt a kérdést illő belátással és a tanulmányok nyomozásánál hatás alatt természetesen csupán Olaszországra nézve adjuk föl.

Rövid ideig várunk, azután — újból összeüvünk. Ez a keddi kiszagda értekezletnek a rezüméje. A kiszagda ugyanis megint tanácskoztak. És utólag arról, hogy milyen sérelmek vannak. És fenyegetődztek is. Mint mindig. Azzal fenyegetődztek, hogy otthagyják a kormányt, ha... Ez még az értekezlet elején és közepén volt. És a végén. Amire a végére jutottak, a Csontos Imrék, Forgács Miklósok, Szijj Balintok már nem kurrkodtak. A Petur bánok Mover miniszter ur kezelésében szelid bárányokká lettek. Mint mindig.

A végén... És határozatot hoztak: újból összeüvünk. — Könyvü nekik: állandó szabadjegyük van...

Nem tudjuk, hogy a miniszterelnök ur tud-e róla, mindazonáltal izeltőnek mindenesetre jellemző tény, hogy a nevről elnevezett udvar néhány lakásában telivér kurzus úiságírókat helyeztek el. Közöttük olyant is, akinek neve valóságos szimbolizma az izzó antiszemita gyűlölségnek. Amikor Budapesten a békésen dolgozó polgárok és munkások ezrei állanak lakás nélkül, akkor kényelmes hálékhoz jut egy közismert izgató a Bethlen-udvarban. Mindenesetre érdekes és gondolkodásra készítő tény ez, bár különösnek nem különös. Az utóbbi időkben megszoktuk ugyanis, hogy ilyen és hasonló elemekből tevődik össze Bethlen politikai udvara is. Miért ne kapjon tehát néhány ilyen jellegzetes díszpéldány a politikától mentes Bethlen-udvarban helyet.

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este 7 órakor, délelőtt fél 11, délután 5 és este háromnegyed 8 órakor. A Kápmási-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Az elnökség.

Szeptemberben tárgyalják Bettauer osztrák író horogkeresztes gyilkosának bűnnerét Bécsből jelentik. A lapok jelentése szerint Rothstock Ottót, Bettauer Hugó írónak gyilkosát, az idegyógyászati klinikáról ismét visszavitték a vizsgálati fogságba. Az ügyészség orgyilkosság büntette miatt emelt ellene vádat. A főtárgyalást valószínűleg szeptemberben már megtartják.

Hítvédelmi szakosztályi gyűlés. Ma délután 6 órakor a kollégium dísztermében a debreceni Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi gyűlést tart. Nagy Lajos sárándi lelképészter lesz az előadó, akinek egyénisége és tudományos képzettsége elég garancia ahhoz, hogy minél többen hallgassák meg előadását.

Uj egyetemi tanár a fővárosi egyetem hitvánoklati tanszékén. Budapestről jelentik, hogy a hivatalos lap ma közölte a budapesti tudományegyetem hitvánoklati tanszékének betöltését. Tudvalevő, hogy ezt a katedrát Vass József miniszter birtokolta, aki természetesen minisztersége óta nem tartott előadást. Az évek óta üresen álló tanszékre most dr. Tóth Tihamér egyetemi magántanárt, a budapesti papnevelő intézet tanulmányi felfüggyelőjét, az egri egyetemgye áldozópapiát nevezték ki.

Debreceni iparosok a városi bérházak építésénél. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a debreceni iparésztület átiratát, amelyben az iparésztület rosszállását fejezi ki afölött, hogy az épülő városi bérházak részletmunkáit nem biztosítja a tanács a debreceni iparosok számára. A tanács a Stábil rt. kimutatása alapján megállapította, hogy a részletmunkákat mind debreceni iparosok végezték.

Elveszett a frankfurti vonat hálókocsija. A nürnberg-frankfurti D-vonat szerelvény hálókocsija volt az utolsó. Zell a. M. körül a hálókocsij véletlenül lekapcsolódott és a nyílt pályán állva maradt. Csak a legközelebbi állomáson vették észre, hogy a vonatról hiányzik a hálókocsija. Segélymozdonvt küldtek érte, amely elhozta az egyedül veszteglő kocsit. Emiatt azonban a forgalom több óráig fennakadt.

A Darwin-elmélet tanítását a Biblia meggyalázásának akarják minősíteni. Newyorkból jelentik a Newyork Times washingtoni jelentése szerint a szenátus tagjainak egy csoportja előkészületeket tesz arra, hogy a kongresszus őszi ülészakán szótavetegy a daytoni pört és keresztülvi-gye az evolúciós tannak az iskola-könyvekből való kiküszöbölését. Céljuk az alkotmány olyan reformját keresztülvinni, melynek értelmében a Darwin-elmélet tanítását a Biblia meggyalázásának minősítenék és büntethék. Ugyancsak erősen szervezkednek azok is, akik a Biblia fanatikusainak ezt a reformkísérletét megakadályozni akarják. A jelek szerint ez a kérdés az őszi belpolitikai viták középpontjában fog állani.

Kolozsvár szabadulni akar a város mostani vezetőségétől. Kolozsvár most készül a községi választásokra és ezen került felszínre az a természetes jelszó: Kolozsvár a kolozsváriaké. Hat év óta olyanok vezetik a város ügyeit, akik tulajdonképpen csak átutazó idegenek Kolozsvárt, mert minden félévben változnak: regátheli tisztviselők és a kereskedelmi élet szerencselovagjai, akik semmiféle érdek és semmiféle érzelem nem köt a történelmi város tradícióihoz. A kolozsvári öslakosság a mostani választásokon olyanokat akar a város vezetőségébe juttatni, akik joggal mondhatják magukról, hogy Kolozsvár népének képviselői. A kormány a lakosság mozgalmának a hatása alatt sürgősen visszarendelte szabadságáról Utelea polgármestert, akinek a vaskeztől remélik az előrelátható eredmény megváltoztatását. Kolozsvár nehéz választási napok előtt áll.

Ocska ólmot vesz Hegedüs és Sándor rt. Plac-u. 49., második udvarban.

A negyedik kislakásos bérház építésére is ajánlatot tett a Stabil Debrecennek. A Stabil Rt. ajánlatot tett a városnak, hogy a negyedik kislakásos bérházat is hajlandó felépíteni ugyanolyan feltételek mellett, mint a másik három építette. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy egyelőre érdemben nem határoz az ajánlat felett, mert a bérház építésére nincs pénz. Ha városi kölcsönből jut erre a célra, a tanács komolyan tárgyalás alá veszi a Stabil ajánlatát, amelyet különben ki is ad a műszaki igazosztálynak.

A halott vezető autója agyonázolt egy asszonyt. Londonból jelentik: Az Oxford Streeten autóvezetés közben szívzélhűdés érte Humpret bankárt. Soffőrie mellette ült és észre is vette a katasztrófát, de a kormánykereket nem bírta átvenni, mert a halott utjai göresösen fogták. Közben az autó cik-cakban szaladgált az utcákon, a soffőr hiába erőlködött, kizsákolódott a halottal és az autó halálra gázolt egy idősebb asszonyt. Végre járdának ütődött az autó és megállt.

Tilos idegeneknek Bécsben kenyérkereset után látni. Bécsi tudósítónk jelenti: A növekedő munkanélküliség kívándorlásra kényszeríti az osztrák szakmunkásokat és a hivatalos statisztika szerint júliusban 263 ember vándorolt ki, közülük 100-an Brazíliába. Ugyanaz alatt az idő alatt 294 külföldi vándorolt be Ausztriába foglalkozást keresni. Az illetékes hatóságok 1661 bevándoroltnak megtiltották az új törvény alapján, hogy Bécsben és általában Ausztriában hivatásukat folytathassák, vagy állás után nézzenek.

Egy bika megtámadta a repülőgépet. Nem mindennapi bikaviadal részesei voltak a páris-amsterdami légivonalon a repülő postával utazók. Motorhiba folytán Brüsszeltől 25 kilométernyire a gépnek le kellett szállani. A réten, ahol a leszállás történt, egy csorda legelt. A bika amvira megdühödött a repülőgépet látásra és zarájára, hogy leszegzett fejjel nekirotyott a gépnek. Az attak következtében a gép tönkrement, de a pilóta és a nyolc utas csodálatos véletlen folytán éppen megmenekült.

Csillárt női barokk szalonba, valamint perzsa vagy magyar szőnyeget megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Most jelent meg! BALATONI KALAUZ.

Szerkesztette:
dr. br. Wlassics Tibor
a Balatoni társaság orsz. elnöke.

Ára: 60,000. — K.

Kapható:
Hegedüs és Sándor Rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54. sz.

Ázsurozást gépen, zsebkendő és fehérneműbe 1800 K. ruhára 2000 K. Endlítés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

Margit-túrdó uszoda árai: Uszodajegy 8,000 K. Havi bérlet 150,000 K. Köztisztviselőknek 6,000 K. Havi bérlet 120,000 K. Fűzetjegyek (20) drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló és gyermekjegy 6,000 K. — Havi bérlet 110,000 K. A villamos kalauzoknál váltott Margit-túrdó jegyek az uszodába is érvényesek.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Világatrakció. Glória Swanson legjobb szerepében, Izgalmas és érdekesítő társadalmi rdama 7 felvonásban. Kísérő: Amerikai guruleszk.

URANIA: Az örökéletű Bocaccio, Werner Kranz, Ralp, Götzke és Stejn-ruck kiváló művészekkel örökítik meg Bacaccio-nak legérdekesebb fejezeteit. Kísérő: A férj nem számít. Fox burleszk. Jönnék: Veszedelmes ártatlanság, Zoro és Huru a strandon.

SPORT

DUE uszók a kaposvári uszókongresszuson. Ma reggel indultak utnak Vértés Sándor klube nők vezetésével és több kísérővel a DUE uszók, hogy az ez évben Kaposváron megtartandó vidéki uszóbajnokságon részt vegyenek. A csapattal ment édesanyja kísérőben Weichinger Böske is, aki a 100 méteres hát-, mell- és gyorsuszásban áll starthoz. Tekintve itthoni jó időit, helyezését biztosra vesszük. Kellner Károly műugróbajnokunk, az utóbbi időben a birkózásra helyezte a fősúlyt, amelyben országos viszonylatban is megálta helyét és ez sajnos kissé az ugrás rovására ment. Reméljük, hogy ezt már kiheverte és a műugrásban is megálja helyét. Vértessy Ferenc betegsége miatt visszahesett, de több heti erős tréningje után nem fog szőgyent hozni a 100 méteres I. osztályú országos oldaluszásban. Indulnak még a 100 méteres ijusági gyors- és melluszásban. Három nevezés történt az 50 méteres gyermekversenyben. A fősúlyt a vízipólo bajnokságra fektetik és tekintve részint az erős tréninget, részint pedig, hogy az egiiek és Sopron csapata nem indul, helyezését biztosra vehető. A vízipólo csapat kiegészítéséül elutaztak még Aczél Imre, Löwi József, Weichinger Bela és Weisz Antal.

KÖZGAZDASÁG

Változatlanok a terményárak

A tőzsdetanács hivatalos ár-folyamai: Buza 385—397.5, rozs 290—295, árpa 260—270, új zab 282—290, tengeri 262—265, korpá 200—202.5.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.000—347.000, Csteh korona 2103—2119, Dinár 1254—1276, Dollár 5-től feljebb 70.500—71.390, Dollár 5-től lejjebb 70.460—71.390, Francia, frank 3338—3370, Zloty 12860—13010, Lei 364—370, Leva 511—519, Lira 2583—2609, Német bir. márká 16890—16990, Schilling 9983—10059, Hollandi forint 28230—28500, Svájci frank 13813—13913, Dán kor. 15970—16210, Svéd korona 18825—18985, Norvég korona, 12830—13010, Belga frank 3182—3212.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Debrecenben Károly Ferenc József-ut 3. szám alatt levő fürdő-telepen **toljó hó 10. napján, hétfőn délután 4 órakor** közbeniörtöm mellett kizsálogba adó terhére és veszeljére megtartandó nyilvános árverésen teljes vendéglői berendezés és felszerelés fog a KT. 306. §-a alapján a helyszínen közlendő kiáltási árban és feltételek mellett a vételár és vételi illeték lefizetése ellenében eladami. Debrecen, 1925. évi augusztus hó 6.

Dr. Mandi Andras sk mint dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 1919/20. számú rendvényével ki-rendelt helyettese.

Faszén, mész, cement, gipsz, tüzifa

és minden építkezési anyag és tüzelő anyagok, legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók **SCHIFFMANNAL** Pesti-utca 3. Telefon 852.

MEGJELENT

Benoit vilaghirü zsidó regénye:

A TÁNCOSNŐ

Ára 44,100 K.

Kapható:

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.

Mindentéle

bádogos munkát

tervszerűen készít és javít
Kereszturi István
bádogosmester
Hunyadi-utca 10. szám.

FESTÉKET,

padlóakkot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakkot és minden színü porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat

STERN festéküzletében, Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECENI, varroda: Kossuth-utca 11., üzlet: Sas utca 4.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszéknek mint csödbbírósnak Cs. 1643/18. 1925. sz. végzése folytán a vb. Neubart Dezső püspökladányi kereskedő csödtömegében levő 24.000.000 koronára értékelt rőfősárak 1925. évi augusztus hó 12-én, délelőt 9 órakor Püspökladány községben, alólírott csödtömeg gondnok ügyvédi irodájában nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is eladotnak.

Püspökladány, 1925. július 27.
Dr. Eötvös Dezső
ügyvéd, mint vb. Neubart Dezső csödtömeg gondnoka.

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban vízumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi fürdők képviselote.
Vasuti jegyek kiadása
reggel 7-től este 9-ig

GYÓGYNÖVÉNYEKET,
székfü-, hársfa-, pipacs-, bodza- és ökrfarkkóró virágot, beléndek-, maszlag-, fehér üröm- és kerek-mályvalevelet,
anyarozst és körisbogarát és minden egyéb gyógynövényt, továbbá mustár-, édes kőmenny- és anizmagot
borkövet
legmagasabb napi áron vásárol a
„HYDROFLORA“ R.-T.
Budapest, IV., Váci utca 20.
Sürgőnycim: **ARUNDO,** Budapest.
Kérünk mintázott áruajánlatot!

ZONGORA és vonóshang- és hangolását helyben és vidéken jutányos áron vállalja **Tonte**
zongorakészítő, Piac-u. 30. (udvarban).

Kötéláru üzletemet
Petöfi-tér 4. szám alatt megnyitottam.
Kitűnő anyag. Jutányos árak. Vízszeladóknek árengedmény!
BOGDÁNY SÁNDOR, kötélgyártó.

Uj és használt hordó,
minden kádár áru, kád, dézsaféle legolcsóbban kapható és javítható
Asztalos István
hordógyártási telepen **Boldogfalva-utca 3.** — Bejárat: Miklósa-utcáról, lakola- vagy Szalkay-utcán. **Telefon 688.** — Javitni valókat megnézetjük, elhozzatjuk, hazaszállítjuk.

Vi zvezeték
szereléseket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készít
Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

Csipke és harisnya
öríási választékban, **kézimunka- anyagok** legjutányosabban
SZILÁGYI LAJOS
kézimunka és mőhímző vállalata
Széchenyi-utca 1.

MEGJELENT

BETTAUER
szenzácións uj könyve
DIE STADT OHNE JUDEN
magyar nyelven.

NAGYVÁROS ZSIDÓK NÉLKÜL.
Ára 51,500 korona.

Kapható:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében a főposta mellett. Telefon 54.

us 7.
a fő-
noklati
jelen-
ap ma
omány-
tanszú-
vlevő.
ass Jó.
ta, aki
tersége
st. Az
székre
egye-
adapesti
ulmányi
egynáz-
vezték
rosi bér-
nás mal
i ipartes-
ipartestü-
lőt, hogy
szletmun-
a debre-
tanás a
megállá-
kat mind
urti vo-
nberg—
zerelvé-
utolsó.
oesi vé-
és a
dt. Csak
on vet-
vonatról
Segélyv-
amely
eszteglő
a forgar-
adt.
nitásár a
arják mi-
k: A New
jelentése
egy cso-
arra, hogy
tan szóvá-
eresztülvi-
az iskola-
lését. Cél-
reformiát
elmében a
a Biblia
ék és bün-
szervez-
biblia fana-
letét meg-
lek szerit
itikai viták
akar a vá-
Koloszvár
lasztásokra
z a termé-
kolozsvá-
vezetik a
ajdonképpen
Koloszvárt,
toznak: re-
kereskedel-
akiket sem-
e érzelem
os tradíciói-
ság a mos-
kat akar a
ai, akik jog-
hogy Ko-
ól. A kor-
ának a ha-
sszarendelte
gármestert,
élik az elő-
áltoztatását.
tási napok
vesz
Sándor Rt.
udvarban.

ROTHMANN TÜKÖRGYÁR

CSAPÓ-UTCA 19. TELEFON: 13-01.

A DEBRECENI NYOMDÁSOK
GUTENBERG ÜNNEPÉLYE
augusztus hó 15-én, szombat este
8 órakor az Arany Bika dísztermében

Reggelig tartó műsoros táncestély a buda-
pesti Gutenberg Műkedvelő-társaság közre-
működésével. A terem mesterségesen hűtve.
Elsőrangú cigányzene. Belépődíj 26 ezer K.

Szépséggel telt

Eva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető
Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Ócska tankönyvekért
legtöbbet fizet
Aczél Antiquarium.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 ko-
ronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Ujság,
Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a
Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik
(Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.)
pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szöveg 8000 korona, minden
további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

EGYETLEN DRÁGA KINCSEM! Saj-
nos nem vagyok abban a helyzet-
ben, nagyszabású elfoglaltságom
miatt, hogy Magácskával találko-
zak, hanem ígérem és biztosan ott is
lesztek augusztus 15-én a debreceni
nyomdászok műsoros táncestélyén a
Bika dísztermében. A jó mulatás
reményében a viszontlátásig, üdvözlő
örökre szerető Gyuláia.

VÉTEL

CSILLÁRT női barock szalonba, vala-
mint perzsa vagy magyar szőnye-
get megvételre keresek. Cím a Füg-
getlennél. 1677

VÁLYOGOT 6000 db nagyméretű
szárazat veszek. Simonvi-ut 4. 1729

ELADÁS

SZEPESEN 9 hold jömnőségi szántó
eladó. Értekezés ügyvédenél Deák
Ferenc-utca 9. 1730

ELADÓ ház, Monostorpályi-ut 40.
szám és öt hold föld. Értekezni le-
het Piac-utca 47. Szabónéknál. 1731

FORGALMAS helyen fűszer és ese-
mezőüzlet eladó. Cím a kiadóban.
1750

TANKÖNYVEK új és használt állapot-
ban kárpatok Harmathynál. Fűvés-
kert 14. 1482

FEHÉR és színes filckalapok 110,000
koronáért kaphatók Matta Anna,
Csemete-u. 10. 1506

BORELADÁS, elsőrangú 160 hektó
rizling, ezerjónagyban és hordón-
kint napi árban Molnár Lukács ter-
melőnél, Kossuth-u. városháza alatt.
1590

FÜRST Adófi püspökladányi kocs-
gyártónál mindenféle igás és lukszus
kocsi készen kapható. Kasznikból
nagy raktárt tartok, legújabb kivi-
telben. 1672

KIS családi ház, melyben két szoba
konyha, mellékhelyiségek azonnal
elfoglalhatók, dísznő és baronfi tar-
tásra alkalmas udvarral eladó a
város belterületén, kedvező fizetési
feltételek mellett. Felviágosítát
ad a Debreceni Független Ujság
kiadóhivatala. 1683

GÖMÖRINÉ cukrászüzemében állan-
dóan kapható elsőrendű sütemé-
nyek, mignonok, torták, reggeli és
uzsonnakávé, kakaó, csokoládé. Há-
zakhoz megrendeléseket elfogad,
Kossuth 22. 1733

JÓKARBAN levő szőlő terméssel el-
adó a Hatvan-utcai kertben. Érte-
kezni Mester-utca 32. 1745

MAJDNEM új háló és fél ebédlő butor,
tornyos sparthelt, konyhaasztal sűrű-
gösen eladó, Telek-utca 12. 1759

ELADÓ Ispóty-utca 15. sz. ház. Be-
költözhető azonnal háromszoba és
mellékhelyiségek. 1645

ELADÓ pénztárcakassa tükörrel, nagy
lérszekrény, üvegezett puha állvány,
tizedes mérleg, írszládák. Tanuló
fizetéssel felvétetik. Toka, Szent-
anna 1. 1689

ELADÓ egy nagy vasesztergapad,
egy mosógép, egy vasfűrészes gép és
egy erős villanymotor. Erzsébet-u.
20. 1692

Beköltözhető ház eladó nagy udvar-
ral, gazdálkodóknak is alkalmas,
kedvező fizetési feltételekkel. Apaffy-
utca 125. 1734

HORDÓK bármely anyagban és
mennyiségben eladók. Debreceni Bor
és Szeszárukereskedelmi r.-t. Piac-
u. 58. 1751

KERESLET

INTELLIGENS zsidó család elvállalja
teljes ellátásra feltétlen uricsalád
gyermekét, hol korrepetálásban is
részesülhet orvostanhallgató által.
Cím a Független Ujság kiadóhiva-
talában. 786

KÖNYVKÖTŐTANULÓNAK II. köz-
épiskolát végzett, 14 életévét be-
töltött fiú felvétetik a Hegedüs és
Sándor r. könyvkötészetébe. Piac-
utca 49. 1696

CÉGTÁRSAT keres nyugalmazott
köz- és magántisztviselők köréből
vállalat kibővítése miatt a nyugal-
mazott tisztviselőkből alakult „Tűz”
kereskedelmi vállalat. Püspöki palota
Nagytemplom feljeli oldalán. 1585

FESTŐ, mázóó tanulók kosztjával vagy
fizetéssel felvétetnek. Szappanos-
utca 25. 1652

HÁROM izraelita tanuló övő ténévre
teljes ellátást kaphat, kóser koszt.
Nyugoti-utca 32. 1670

MUNKÁSNO felvétetik a Hegedüs és
Sándor r. könyvkötészetébe. Piac-
utca 49. 1695

NYOMDÁSZTANULÓNAK II. köz-
épiskolát végzett, 14 életévét betöltött
fiú felvétetik a Hegedüs és Sándor
r. nyomdájába. Piac-utca 49. 1697

MAGAS léveléssel keresek belvárosban
szent, 1-re kétszobás modern lakást.
Ajánlatokat Hajdúföldhöz kérek. 1727

KIFUTÓ leány vagy fiú felvétetik.
Végh órák, Halmvadi-u. 15. 1728

ÜGYVÉD, volt árvaszéki ülnök társul
vagy irodavezetőnek ajánlkozok. Cím
a kiadóban. 1732

SÜTEMÉNY előkészítők felvétetnek.
Hatvan-utca 55. 1736

LAKODALMAKAT

csinos szervirozással legol-
csóbban vállal. Terítékenként
30,000— koronától feljebb.

KLEIN GEZA ÉTTERME,
Nyíregyháza, Kossuth Lajos-ter 7.

FODRÁSZSEGÉDET kíségetőnek vagy
állandó munkára, tanuló felvesz
Kárpóli, Eötvös 64. 1747

BÁDOGOSSEGÉD állandó munkára
azonnal felvétetik. Filöp bádogos,
Csapó-u. 3. 1749

KÉT középiskolás leány teljes ellátásra
zongorahasználattal elfogadtatik.
Cím a kiadóban. 1737

„KÖNYVVITELI SZAKIRODA”

Kandia-utca 4-b. — Telefon: 741.

Előnyös áron vállalja üzletek, kereskedelmi és iparvállalatok,
uradalmak könyveinek vezetését (óráknyelvészt), üzleti könyvek
felfektetését, leltár- és mérlegkészítést, revizori teendőket stb.
Iparosokat, kereskedőket megtanít üzleti könyvek vezetésére,
mérlegképes könyvelőkké kiképez hivatalnokokat, B-listás
tisztviselőket stb.

Hivatalos órák 15-19 között.

KÖZÉPISKOLAI tanuló a lövő isko-
lai évre teljes ellátásra felveszik,
özv. Hajduné, Borz-u. 11. 1471

VEGYES

BIZTOS üzlethez 100 millióval betár-
solna kereskedő. Cím „Kereskedő
36” jellegre a Független Ujsághoz.
1674

SOFFÓRVIZSGÁRA szakseriten elő-
készít Kiss gépműhely soffórsiskolája,
Erzsébet-utca 20. 1693

Frack, szmoking és zsaket kölcsönző intézet. Végh, Vár-u. 2.

BÉRBE kiadó 110 holdas birtok fekete
földön. Kondorosnál 30 holdas, Mik-
lós-utca 7. 1735

EBÉD étkezésre jobb családnak mem-
tisztviselő, esetleg lakással. Ajánla-
tokat kiadóba „Állandó” jellegre
kérek. 1738

BUTOROZOTT szoba Kollégium köz-
lélében garconnak kiadó. Hívelves
6. 1740

KIADÓ háromszobás mellékhelyisé-
gekkel álló teljesen újonnan festett
újsza utcai lakás. Cím a kiadóban.
1742

VÁROSI téglavetőbe egy ház szeptem-
ber 1-re kiadó vagy eladó. Vendég-
utca 73. 1743

JUTÁNYOSAN készít monogramot, ri-
selt, angol madárát. Telek-utca 104.
Hátul az udvarban. Felkereshető
délután 10-ig. 1744

KÜLÖNBELÁRTATU jól butorozott
szoba kiadó. Széchenyi-utca 15.,
emelet. 1746

KIADÓ két 44 holdas tanya a fekete
földön. Baros-utca 30. 1748

Legjobb minőségű

befőtt-kötöző

pergament (hólyag) papír,
kenderzsineg és csinos
üveg-cimkék
legolcsóbban beszerezhetők
Hegedüs és Sándor r.
könyv- és papírkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.

E heti könyvujdonságok:

Bettauer: Asszonyvásár (Bet-
tauer szenzációs regénye) 51.500.—
Benold: A táncosnő (Világ-
hírű zsidótárgyu regénye) 44.100.—
Ridder Haggard: Avesha visz-
szátér (Ridder Haggard: Ö-
regényének folytatása) 51.500.—
Courth Mahler: Az ausztr-
ráliai (C. Mahler érdekes új
regénye) 36.750.—
Ch. Dickens: Detektív törté-
netek és egyéb elbeszélé-
sek (Dickens magyarul még
ismeretlen írásai) 36.750.—
Dr. Tillmann: Az általános
forgalmi adó (Minden ke-
resk. és iparosnak nélkül-
özhetetlen) 120.000.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.
könyvkereskedésében, a főposta mellett
Telefon: 54